

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.11.1967, sp. zn. 6 Cz 179/67, ECLI:CZ:NS:1967:6.CZ.179.1967.1

Číslo: 36/1968

Právní věta:

K výkladu § 56 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. zejména se zřetelem na povahu plateb poukazovaných podle spolkového zaopatřovacího zákona ze dne 27. 7. 1960.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1967

Spisová značka: 6 Cz 179/67

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 97/1963 Sb. § 53 101/1964 Sb. § 56
§ 115

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Státního úřadu sociálního zabezpečení byla provedena úprava invalidního důchodu navrhovatele podle § 56 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. po zjištění, že navrhovateli je vyplácen z NSR důchod za válečné poškození ve výši 45 DM měsíčně, tj. ve výši 159,88 Kčs; o tuto částku byl důchod navrhovatele snížen. Současně bylo použito ustanovení § 52 odst. 2 cit. zák., podle něhož byl navrhovateli srážen přeplatek na důchodu takto vzniklý ve výši 160 Kčs měsíčně s účinností od 10. 12. 1964, a to se zřetelem k tomu, že navrhovatel neohlásil přiznání cizozemského důchodu.

Krajský soud v Plzni potvrdil rozhodnutí odpůrce. V odůvodnění svého rozhodnutí zaujal v otázce výkladu § 56 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. stanovisko, podle něhož dávka, poskytovaná navrhovateli z ciziny, je důchodem ve smyslu § 56 odst. 3 cit. zák. Na této vlastnosti poskytované dávky, která je vyplácena pravidelně měsíčně, nemůže nic změnit skutečnost, že podle rozhodnutí o jejím přiznání jde o dávku dobrovolnou. Jde o dávku, která podle obsahu rozhodnutí o jejím přiznání je dávkou ze sociálního zabezpečení obětí války („Kriegsopferversorgung“), tedy dávkou ze sociálního zabezpečení ve smyslu citovaného ustanovení; a protože navrhovatel je poživitelem invalidního důchodu, je nutno použít ustanovení § 56 odst. 3 cit. zák. Ve výkladu § 52 odst. 2 cit. zák. dospěl pak soud k závěru, že krácení důchodu navrhovatele ve smyslu § 56 odst. 3 cit. zák. bylo na místě již od okamžiku, kdy nastal souběh nároků na důchody ve smyslu tohoto ustanovení; podle této úvahy určil

také dobu počátku této povinnosti shodně s odpůrcem dnem 1. 12. 1964 bez ohledu na to, že cizozemská dávka byla navrhovateli přiznána zpětně ke dni 1. 12. 1964 rozhodnutím ze dne 6. 12. 1965.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že tímto rozhodnutím krajského soudu byl porušen zákon a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Je-li poživateli důchodu vyplácen současně z ciziny stejně vysoký nebo vyšší důchod ze sociálního zabezpečení (pojištění), zastaví se výplata důchodu z československého sociálního zabezpečení (pojištění); je-li tento důchod vyšší než důchod vyplácený z ciziny, vyplácí se snížený o částku rovnou důchodu vyplácenému z ciziny (§ 56 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb.). Podmínkou použití cit. ustanovení tedy je, aby šlo o důchod ze sociálního zabezpečení (pojištění).

K správnému rozhodnutí otázky, zda platby poukazované podle spolkového zaopatřovacího zákona ze dne 27. 7. 1960 lze považovat za důchod ze sociálního zabezpečení (pojištění), si soud neopatřil potřebný skutkový základ (srov. § 6, 120 o. s. ř., které platí se zřetelem k § 244 odst. 1 o. s. ř. i v přezkumném řízení podle § 244 až 250 o. s. ř.).

Se zřetelem k povaze věci, o níž jde, si měl soud vyžádat vyjádření ministerstva spravedlnosti podle § 53 odst. 2 zák. č. 97/1963 Sb. Pokud by takto soud postupoval, zjistil by – jak tomu nasvědčuje obsah vyjádření ministerstva spravedlnosti ze dne 26. 6. 1967, podaného v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí a ministerstvem financí, když si je Nejvyšší soud vyžádal v rámci šetření podle § 240 o. s. ř. -, že ze srovnání ustanovení zák. č. 101/1964 Sb. a ustanovení § 64 odst. 2 spolkového zaopatřovacího zákona ze dne 27. 7. 1960 lze dospět k závěru, že platby poukazované podle tohoto zákona do ČSSR nelze považovat za důchod ve smyslu československých předpisů, nýbrž za rentu. Tomu nasvědčuje zejména ta skutečnost, že nárok na rentu podle spolkového zaopatřovacího zákona vzniká na základě zcela odlišných skutečností, než za jakých je přiznán nárok na sociální důchod ve smyslu zák. č. 101/1964 Sb. Doba, po kterou trvaly skutečnosti podmiňující nárok na rentu, se nezapočítává do doby pro výpočet důchodu ve smyslu československých předpisů a na jejich základě nevzniká ani nárok na sociální důchod. Tato renta nevyklučuje také přiznání sociálního důchodu, a to se zřetelem k tomu, že je přiznána jako odškodné za zhoršení sociálních podmínek v důsledku války.

Krajský soud, který uvažoval jinak, porušil zákon v ustanoveních § 6, 120, 244 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 56 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb.